

Nawiązanie polsko-amerykańskiej współpracy w dziedzinie badań translacyjnych w chorobach nowotworowych

W lipcu 2012 r. doszło do podpisania porozumienia o współpracy pomiędzy Centrum Chemii, Biologii i Medycyny Translacyjnej, polskim konsorcjum pięciu uczelni i instytutów badawczych oraz Centrum Rakowym im. MD Andersona Uniwersytetu Teksańskiego (The University of Texas MD Anderson Cancer Center). Tym samym konsorcjum dołączyło do sieci współpracy instytucji siostrzanych MDACC. Uroczystość odbyła się w gmachu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w obecności wiceministra Jacka Gulińskiego. Polscy naukowcy zacieśniają zatem współpracę z jednym z wiodących ośrodków naukowo-klinicznych na świecie i będą mogli prowadzić wspólne badania nad opracowywaniem nowych metod diagnostycznych i terapii przeciwnowotworowych. Współpraca może również dotyczyć szkolenia podyplomowego lekarzy, staży podoktorskich i konsultacji pacjentów. Obecny na uroczystości podpisania porozumienia wiceminister Jacek Guliński stwierdził, że to kolejny krok naprzód w polsko-amerykańskiej współpracy badawczej, realizowanej już np. poprzez działania Fundacji Fulbrighta czy program Top 500 Innovators. Podobne zdanie wyraziła Martina Strong, Radca do Spraw Polityczno-Ekonomicznych Ambasady USA, która stwierdziła, że polsko-amerykańska kooperacja w dziedzinie nauki i innowacyjności jest z roku na rok coraz bardziej rozległa.

Obok Martiny Strong oraz ministra Jacka Gulińskiego na uroczystości pojawili się też przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia oraz przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Centrum Chemii, Biologii i Medycyny Translacyjnej oraz MDACC. Stronę amerykańską reprezentowali Raymond DuBois — Dyrektor Wykonawczy, Oliver Bogler — Prorektor ds. Akademickich i Dyrektor do Spraw Globalnych Programów Akademickich oraz Kelly Hakes — Dyrektor Projektu *Globalne Programy Akademickie* oraz Prof. Waldemar Priebe — *spiritus movens* i inicjator idei współpracy pomiędzy MDACC i polskimi instytucjami. Na uroczystości pojawili się również przedstawiciele organizacji pozarządowych zajmujących się walką z nowotworami oraz przedstawiciele szkół medycznych i jednostek naukowych z całej Polski.

Do Centrum Chemii, Biologii i Medycyny Translacyjnej należy Centrum Onkologii — Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie wraz z oddziałami w Gliwicach i Krakowie, In-

stytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk, Instytut Hematologii i Transfuzjologii, Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego Polskiej Akademii Nauk oraz Politechnika Śląska. Konsorcjum powstało w czerwcu tego roku i, oprócz bliskiej współpracy przy badaniach nad naukami translacyjnymi, jednym z głównych celów jego powołania było ustanowienie współpracy z MD Anderson Cancer Center.

Historia powstania Konsorcjum

W ciągu dziewięciu z ostatnich 11 lat, włączając w to rok 2012, MD Anderson jest na pierwszym miejscu w dziedzinie leczenia chorób nowotworowych w rankingach najlepszych szpitali w Stanach Zjednoczonych (raport „Best Hospitals” opublikowany w *U.S. News & World Report* — <http://health.usnews.com/best-hospitals/rankings/cancer>). Fakt ten miał podstawowe znaczenie przy podjęciu przez Prof. Priebe działań zmierzających do zintensyfikowania współpracy polsko-amerykańskiej w dziedzinie badań nad rakiem w oparciu o współpracę z MD Anderson Cancer Center. Dodatkowym ważnym elementem była istniejąca już sieć

Po podpisaniu umowy o współpracy prof. nadzw. Przemysław Juszczyński reprezentujący Centrum Chemii, Biologii i Medycyny Translacyjnej wymienił pamiątkowe plakiety z prof. Raymondem DuBois z MDACC (fot. archiwum Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego)

instytucji siostrzanych MDACC i wypracowana już koncepcja współpracy. Aby w pełni wykorzystać możliwości współpracy i wypracowania partnerskich relacji z MDACC, instytucji zatrudniającej ponad 21 tys. osób i posiadającej roczny budżet przekraczający 3 miliardy dolarów, Prof. Priebe zaproponował stworzenie konsorcjum składającego się z kilku wybranych polskich instytucji, które funkcjonowałyby jako instytucja siostrzana. Idea ta zyskała również pełne poparcie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz była bardzo gorąco i aktywnie wspierana przez Ambasadę RP w Waszyngtonie i Konsulów: Dr. Andrzeja Rabczenko, a w ostatnich latach niestrudzonego Prof. Marka Konarzewskiego. Olbrzymią rolę w tym okresie odegrał również Prof. Wojciech Stec z Polskiej Akademii Nauk. Sfinalizowanie umowy konsorcyjnej w czerwcu 2012 było wynikiem wielu spotkań i rozmów Prof. Priebe z liderami konsorcjum. Warto podkreślić, że zaproponowana przez Prof. Priebe otwarta struktura konsorcjum pozwoli na weryfikację zainteresowania współpracą w przyszłości przez poszczególne instytucje oraz na aktualizację składu konsorcjum.

MDACC i sieć instytucji siostrzanych

Działający przy Uniwersytecie Teksańskim MD Anderson Cancer Center jest jedną z najlepszych placówek zajmujących się leczeniem i badaniem nowotworów na świecie. Ośrodek powstał w 1941 roku. Każdego roku leczenie rozpoczyna w nim kilkadziesiąt tysięcy pacjentów. Celem inicjatywy powstania sieci instytucji siostrzanych MDACC jest stworzenie i rozbudowa globalnej współpracy w zakresie badań podstawowych, translacyjnych, klinicznych i populacyjnych, profilaktyka chorób nowotworowych i edukacja. Sieć realizuje swą misję np. poprzez wspólne projekty badawcze, finansowane w połowie przez MDACC. Do tej pory

MD Anderson Cancer Center nawiązał współpracę w ramach sieci „Sister Institutions” z wieloma ośrodkami badawczymi nie tylko w Europie, ale również w Azji, Ameryce Środkowej i Południowej. Co roku MDACC gości przedstawicieli instytucji siostrzanych na konferencji GAP (Global Academic Programs Conference), na której przedstawiciele instytucji siostrzanych mogą wymienić się swoimi doświadczeniami i zaprezentować wyniki badań.

Cele współpracy

Celem współpracy Centrum Chemii, Biologii i Medycyny Translacyjnej z MDACC są interdyscyplinarne badania naukowe wiodące do pełniejszego zrozumienia przyczyn powstawania chorób nowotworowych, zapobiegania im, opracowania nowych metod wczesnej diagnostyki i nowych terapii przeciwnowotworowych. Badania translacyjne to systemowy sposób rozwiązywania problemów klinicznych oparty o ścisłą współpracę między klinicystami i naukami podstawowymi. Taka formuła narzuca zatem konieczność wielopłaszczyznowej, wielodyscyplinarnej współpracy i wymaga otwartości na współpracę w nowych dziedzinach, zwłaszcza z laboratoriami posiadającymi doświadczenie i dorobek naukowy w tych dziedzinach. Struktura konsorcjum, w którego skład wchodzi instytucje prowadzące badania podstawowe z dziedziny chemii, biologii, biochemii, biofizyki, biologii obliczeniowej i medycyny klinicznej, spełnia te wymagania. Wsparcie ze strony MDACC zwiększa dodatkowo tę strategię i otwiera możliwości czerpania z doświadczeń MDACC i jej siostrzanych instytucji, czołowych instytutów naukowych na świecie. Status siostrzanej instytucji umożliwi również podjęcie współpracy w celu rozwiązania problemów o znaczeniu znacznie szerszym niż to jest możliwe przez pojedynczą instytucję.

Prof. nadzw. Przemysław Juszczyński
Prof. Waldemar Priebe